

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

L'ELIANA

EL CAMP DE TÚRIA

ACADEMIA
VALENCIANA
DE LLINGÜA

AJUNTAMENT
DE L'ELIANA

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Lingüísticotècnics

RECALL I TEXT
Joan Domingues Benlloc
Centre d'Estudis Locals de l'Eliana (CEL)

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica i Toponímia
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
L'Eliana, 175

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de l'Eliana

ISBN: 978-84-482-5826-9

Depòsit legal: V-870-2013

Impressió: gràfiques **vimar**

Ajuntament de Sagunt • Tel. 96 150 43 20 • Pícnaga • València

L'ELIANA

L'Eliana, situat a 16 km al nord-oest de la ciutat de València, és un municipi que pertany a la comarca del Camp de Túria. Limita amb Sant Antoni de Benaxeve, Paterna, Riba-roja de Túria i la Pobla de Vallbona. Ha sigut sempre un municipi ben comunicat amb Llíria i amb la ciutat de València, ja que té parada de metro i una eixida a l'autovia, a més de diverses línies regulars d'autobusos i una important xarxa de carreteres locals.

El terme municipal, que es troba en la riba esquerra del riu Túria, vora el barranc de Mandor, és quasi pla, sense elevacions dignes d'interés. El municipi es troba a 90 metres d'altitud sobre el nivell del mar.

L'ocupació tradicional dels habitants ha sigut l'agricultura. Les diverses partides d'horta es regaven amb la xarxa de séquies i rolls que compartien amb Benaguasil i amb la Pobla de Vallbona. Els productes de regadiu més habituals en els tres pobles (la vall Bona) eren la ceba i la taronja. En el secà, anomenat genèricament *el Pla de la Paella*, va tindre molta importància el conreu de la vinya.

També es pot remarcar una dèbil industrialització sorgida al voltant de les vies de comunicació, així com la construcció d'una gran central transformadora hidroelèctrica, impressionant conjunt de torres metàl·liques que ocupen una extensa superfície.

Però la principal característica econòmica i demogràfica de la vila ha sigut la transformació de tot el terme en zona residencial, procés que s'ha dut a terme al llarg de la segona mitat del segle XX.

L'Eliana aconseguí la independència de la Pobla de Vallbona el 1937, procés que no s'assolí efectivament fins al 1958. Però la seua història és molt més antiga. En època romana pertanyia al municipi d'Edeta; Beuter i Escolano ja situen en el barranc de Mandor, i per tant a l'Eliana, una de les més importants batalles de les guerres sertorianes. En l'Edat Mitjana, una rica família musulmana, els Al-Wazir, reaprofità un antic canal romà per a construir una xarxa de séquies (l'Alguatzil, el Campés, el Gallipont, etc.) que desembocava en el barranc de Mandor. Al voltant d'estes séquies sorgiren alguns nuclis habitats, com ara la Casa de Mandor i el Corral Roig. Este, anomenat també *la Taverneta*, va ser l'origen de l'actual vila de l'Eliana. Estava situat vora la séquia del Campés, molt prop del camí que anava de Benaguasil a Paterna, i era parada obligatòria per al viatger. L'any 1595 Jaume Xerta el ven als carmelites de València. Els nous propietaris el transformen en l'heretat de l'Eliana, topònim ja documentat l'any 1617, que deriva d'*Elies*, nom del sant patró dels frares del Carmel.

Al llarg dels segles XVII i XVIII el primitiu nucli urbà creix al voltant del mas dels frares carmelitans, constituït per les famílies dels jornalers i dels llauradors. Amb la desamortització del 1835, passa a mans del marquès de Casa Ramos, i ja entrat el segle XX es realitza la parcel·lació i repartició de les terres.

L'ELIANA

Hidrografia

Assut de Mandor
Barranc de Lluquet
Barranc de Mandor
Pou de Lluquet
Pou del Tio Ismael

Roll del Gallipont
Séquia del Campés
Séquia del Pla
Séquia Major

Poblament

Barri de Mont Pilar
el Gallipont
l'Almassereta
l'Eliana
l'Oasi
la Muntanyeta
la Pinadeta del Cel
les Delícies
les Naies
Mas de la Roda
Mas del Canonge (o Masia del
Pilar)
Mas del Pucero
Mas del Sastre
Maset del Tio Roig

Masia de Cassany
Montalegre
Urbanització Bonavista
Urbanització El Carme
Urbanització El Paradís
Urbanització Entrepins
Urbanització Hendaia
Urbanització L'Escorial
Urbanització La Masia de
Cassany
Urbanització Les Taules
Urbanització Montsol
Urbanització Sant Agustí
Urbanització Torre del Virrei

Partides i paratges

el Barranquet
el Campés
el Model
el Pansero

el Pla de la Paella
el Secà de Blanes
la Vinya

Vies de comunicació

Autovia de Lliria a València
Camí de l'Almassereta

Camí de Mandor
Camí del Barranc Fondo

Camí del Mas de l'Apotecari
(o de Sant Antoni)
Camí del Mas Nou
Camí del Pla del Pou
Carretera de Benaguasil a
l'Eliana

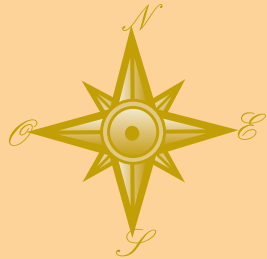
Carretera de Riba-roja a
Benaixeve
Carretera de Riba-roja a l'Eliana
Ferrocarril València-Llíria
la Calle

Altres llocs d'interés

Baixador d'Entrepins
Baixador de Montsol
cementeri
cementeri vell
central hidroelèctrica
centre comercial

Estació de l'Eliana
Fàbrica de Borra
Molí d'Eloi
Molí de Blai
poliesportiu municipal
Torre de Bavà (o del Virrei)

L'Eliana

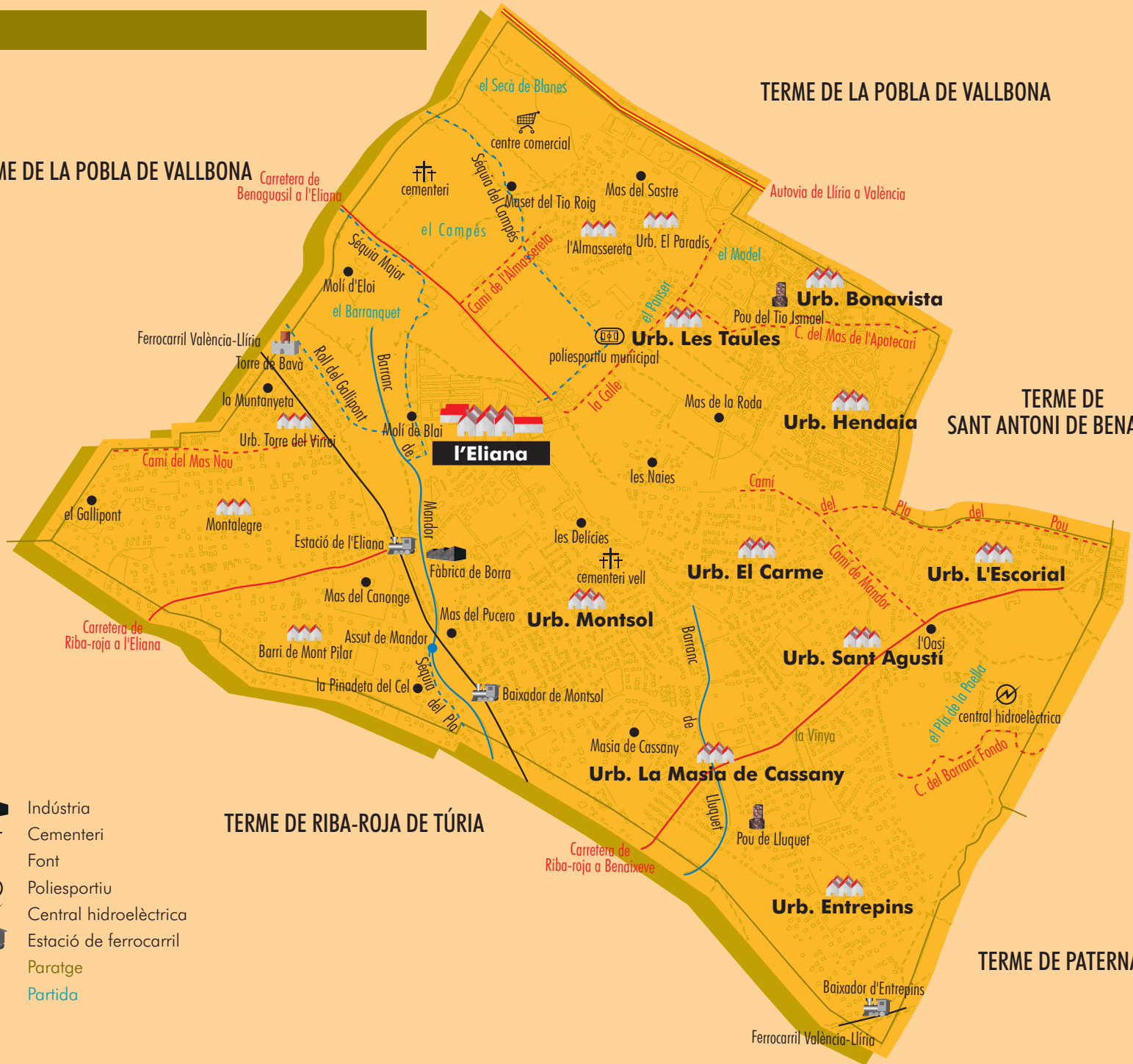
TERME DE LA POBLA DE VALLBONA

TERME DE LA POBLA DE VALLBONA

TERME DE SANT ANTONI DE BENAIXEVE

TERME DE RIBA-ROJA DE TÚRIA

TERME DE PATERNA

- Capital de municipi
- Nucli de població
- Barri
- Carretera
- Camí
- Barranc
- Séquia
- Castell
- Mas, casa

- Indústria
- Cementeri
- Font
- Poliesportiu
- Central hidroelèctrica
- Estació de ferrocarril
- Paratge
- Partida

El Camp de Túria

